

Jak Američané zničili volby, poslední baštu západní demokracie. Co bude dál?

- CZ24 News | 13. listopadu 2020

USA: Spojené státy americké si po čtyřech letech zvolily nového prezidenta. Jen nevíme, kterého. Udělaly to totiž způsobem, za který by se nemusely stydět ani takové země, jako jsou Libérie nebo Bělorusko. V prvním jmenovaném státě na západě Afriky se stal v roce 1927 sedmnáctým prezidentem jistý Charles Dunbar Burgess King, který v krajině s 15 000 oprávněnými voliči získal úctyhodných 234 000 hlasů. Druhý stát je pak již několik měsíců kritizován za, řekněme, nestandardní volby a to, co po nich následovalo, jak ze strany států Evropské unie, tak právě z USA.

Však se také poslední evropský diktátor, jak bývá označován běloruský prezident, který má funkci „pronajatou“ už pěkných šestadvacet let, hned ozval. Takovou nahrávku na svou nedemokratickou smeč zkrátka nemohl Alexander Lukašenko nevyužít, a tak se nechal na začátku listopadu na tiskové konferenci po slavnostním otevření první běloruské jaderné elektrárny slyšet: „Podívejte se, co se děje s těmito volbami. To je ostuda, výsměch této demokracii.“

Zrovna od něj to sedí, že? O jeho politickém angažmá, autoritářském stylu a nepřetržité šňůře přesvědčivých volebních úspěchů bychom asi dokázali povědět spoustu nelichotivých věcí; a rčení o zloději, který křičí, ať chytí jiného zloděje, by patřilo mezi hodnocení nejpřívětivější. Ani to, že má Lukašenko tuny másla na hlavě, by ale nemělo zastrít důležitý fakt: i darebák může mít někdy pravdu a to, co se odehrává ve Spojených státech, důvěryhodnosti něčeho, čemu se říká západní demokracie, zasadilo pořádný direkt přímo mezi oči. Letošní prezidentské volby totiž naplno odhalily, jak jsou kulisy téhle oprýskané Potěmkinovy vesnice křehké a směšné.

Zrádná dírka

Vážnější pochybnosti o regulérnosti amerických voleb, jejichž systém je tak složitý, že k manipulacím přímo vybízí, se poprvé ve větší míře objevily již před dvaceti lety. Pokud nějaký kandidát zvítězí rozdílem třídy nebo alespoň není volební výsledek příliš těsný, volební systém nikdo neřeší, protože pro to není důvod. Ostatně ve třisetmilionové zemi nějaký ten desetitisíc či statisíc chybně či sporně započtených hlasů nemusí hrát velkou roli. Problém nastává pouze v případě, že je volební boj vyrovnaný, případně hrozí, že zvítězí „nesprávný“ kandidát.

V roce 2000 se třisetmilionové Spojené státy octly v situaci, kdy se počítal doslova a do písmene každý hlas. Alespoň to tak tedy vypadalo. Bylo to jako hokejové utkání, ve kterém nepadl rozdílový gól ani v prodloužení, a o vítězi tak musejí rozhodnout samostatné nájezdy. Pokud by se počítaly pouhé voličské hlasy, rozdíl mezi kandidáty v systému, kde vítěz bere vše, by nikdy nebyly tak těsné. Jenže v amerických volbách nerozhodují o vítězi přímo voliči, ale volitelé, kteří jsou v každém americkém státě delegováni podle toho, jak je stát lidnatý. A tak pokud kandidát získá voličskou většinu třeba v Texasu, připadne mu 38 texaských volitelů. Jakmile nasbírá po celé zemi 270 volitelů z celkových 538, stane se prezidentem.

Po sečtení hlasů po volební noci 7. listopadu bylo skóre 246 ku 255 v neprospěch pozdějšího prezidenta, republikánského kandidáta George W. Bushe, syna bývalé hlavy státu George Bushe staršího. Čekali se ještě na výsledky ze tří států. Demokratický kandidát Al Gore, bývalý viceprezident Clintonovy vlády, zvýšil náskok pěti a sedmi voliteli z Nového Mexika a Oregonu, ale potřeboval získat především lidnatou Floridu a jejích 25 volitelů. Samotná Florida by totiž stačila i jeho soupeři.

Americké televizní stanice vždy bedlivě sledují průběžné výsledky sčítání a spoléhají též na výsledky průzkumů prováděných mezi voliči po opouštění volebních místností. Z této kombinace jim vyšla těsná výhra Ala Gora.

Svůj odhad ale následně korigovaly a floridským vítězem prohlásily George W. Bushe. Ani u toho nakonec nezůstaly, a kvůli minimálnímu rozdílu a chaosu při sčítání uvedly, že výsledek je „nejasný“. Chvilí to vypadalo, že vyhraje opravdu Bush, zvlášť když mu soupeř telefonicky pogrataloval k vítězství a uznal svou porážku. Teprve tento formální akt uznání porážky v Americe ukončuje volby.

Jenže krátce nato zavolal Gore Bushovi znovu a svou gratulaci stáhl. Učinil tak proto, že začaly na povrch vyvěrat šílené volební podvody, za něž by se nemusela stydět žádná banánová republika. Jak u blbých na dvorku.

Obrovskou roli při hlasování sehrály takzvané děrné štítky. Volič nejprve vyfasoval štítek se jmény kandidátů, ke kterým byla přiřazena zatrhávací políčka. Aby byl hlas platný, musel štítek projít dírkovacím strojem a být viditelně označen. Stačilo ovšem, aby někteří voliči nedostatečně zatáhli za označovací páku, a štítek tak neproděravěli zcela. Hlasy pro demokratického kandidáta byly tímto způsobem hromadně vyřazovány ze hry, i když bylo „čitelné“, pro koho hlas je.

S hlasy se ale šíbovalo i jinými, sofistikovanějšími způsoby. „Aby byla zápleтка dokonalá, zjistilo se, že volby na Floridě organizuje Republikánská strana s osobními vazbami na celou Bushovu rodinu. Pak se stalo, že někde ten volební lístek vypadal tak, že na levé straně bylo jasně jméno Bushe, na druhém místě Gora a pak další. Nicméně ten lístek měl ještě pravou stranu, která nebyla zas tak dobře viditelná. A tam byl napsán reformistický kandidát Pat Buchanan, který už tehdy neměl žádnou šanci na vítězství. A ty zaškrťovací boxy byly uprostřed stránky. Když člověk volil Gora a četl lístek zleva, tak zaškrtnl ten druhý box. Jenže ten druhý box patřil reformní straně napravo. Takže když jste chtěli volit demokraty, tak jste nezaškrtnli druhý box, ale až ten třetí,“ [připomínal před](#)

[letošními volbami](#) průběh tehdejšího souboje amerikanista Kryštof Kozák z Karlovy univerzity.

Guvernérem státu Florida byl navíc v té době Bushův bratr Jeb. Což je podobné, jako když například státní správa Andreje Babiše přiděluje v České republice dotace do zemědělství.

Ta pravá legrace ale nastala v momentě, kdy o „vítězi“ začal rozhodovat Nejvyšší floridský soud. Nařídil, aby se hlasy přepočítaly znovu pěkně jeden po druhém. Zatímco republikáni chtěli za každou cenu zabránit ručnímu přepočítávání hlasů v okresech, které tradičně přejí demokratům, demokraté samozřejmě usilovali o pravý opak. Dlouhé týdny se počítalo a počítalo, až zazvonil zvonec, Nejvyšší soud Spojených států (jehož pět členů bylo republikánského vyznání oproti čtyřem demokratům) počítání zarazil a oznámil konec. Bez počítání sdělil, že na Floridě vyhrál Bush o původních 537 hlasů z celkových 6 milionů (0,01 %), čímž získal 271 volitelů, a tak největší demokracie, jaká kdy žila, konečně našla svého prezidenta.

Ten pak v projevu, u kterého se obdivuhodně vydržel nesmát, prohlásil, že bude oddaně sloužit svému národu, a po vzoru Thomase Jeffersona, jednoho z otců zakladatelů, se bude řídit jeho smyslem pro „obhajobu principů, umírněnost v jednání, především podporu myšlenky svobody a harmonie“. Načež o pouhý rok později vybombardoval Afghánistán a později i Irák a zahájil nekonečnou válku proti teroru.

Jestli si někdo myslel, že tuto volební frašku už nemůže nic překonat, v prezidentských volbách 2020 se to bezezbytku podařilo. Aby americký establishment neponechal výběr prezidenta nějaké hloupé náhodě (a hlavně voličům), zřejmě usoudil, že by bylo zbytečné riskovat s nějakými stovkami hlasů na Floridě, a rozjel to ve velkém. Nepostaraly se o to však předpotopní dírkovací stroje ze 60. let minulého století, které byly po floridském fiasku před dvaceti lety poslány do šrotu, ale jiná, sofistikovanější taktika. Namísto voličů ve volebních místnostech se nám ve Státech rozmohl jiný nešvar, v kombinaci s moderní elektronikou, se kterou se dá podvádět ještě snáze než s mechanickými stroji.

Onen zázrak se jmenuje korespondenční hlasování a průkopníky se v něm možná překvapivě uměření a seriózní Rakušané. Posloužilo jim ke změně volebního výsledku před čtyřmi lety, kdy porazil kandidát Svobodných Norbert Hofer, jehož vítězství si nikdo kromě voličů nepřál, kandidáta Zelených Alexandra von Bellena, jehož intenzivně prosazovala a tlačila Evropská unie a korporátní média. V alpské zemi sice vyhrál Hofer, který získal 51,9 % hlasů oproti 48,1 % van Bellenovým, ale 570 000 odevzdaných korespondenčních hlasů vše „zázračně“ zvrátilo. Najednou, již po volbách, se stal vítězem van Bellen, který si připsal až 70 % hlasů došlých poštou. *Jak probíhal volební podvod v Rakousku, [jsem psal zde](#).*

Hurá na poštu

Něco podobného se odehrálo i nyní ve Spojených státech, ovšem v nesrovnatelně větším měřítku. Bushových 573 hlasů k dobru na Floridě se tak ve světle nejnovějších událostí jeví jako zbytečné troškaření.

Úřadující hlava státu se již ráno prohlásila za vítěze, když po vítězství v některých důležitých státech, například na Floridě, Donald Trump tweetoval, že vyhrává „ve velkém stylu“, a pronesl v tomto duchu i povolební projev.

Smiřovala se s tím pozvolna i mnohá korporátní média, která po celé čtyři roky Trumpova volebního období nevynechala jediný den k útokům na prezidenta, jež svou jednostranností a zaslepeností bily do očí.

Rovněž podle projekce volebního výsledku po sčítací volební noci, kterou ještě v odpoledních

hodinách střeoevropského času přinesl vlivný americký liberální deník The Washington Post, jenž nepatří zrovna mezi Trumpovy fanoušky, měl v Bílém domě zůstat stávající šéf, protože „v dalších důležitých státech, kde nejsou sečteny všechny hlasy, Trump předběžně vede“. Nepísané pravidlo amerických voleb navíc velí, že kdo nevyhraje Floridu, nemůže být prezidentem. A Trump ji s velkým přehledem vyhrál.

Jenže pak se začaly počítat slavné korespondenční hlasy, tedy volební lístky, které poslali voliči poštou. Případně jim někdo pomohl s vyplňováním a poslal je za ně. Mnoho amerických států umožňuje takzvané ballot harvesting neboli „sklizeň hlasů“, kdy nehlasuje konkrétní volič, ale jeho vyplněný lístek doručí někdo jiný. Tato praxe má umožnit volbu indisponovaným lidem, kteří leží v nemocnicích, nebo těm, kteří žijí ve vzdálených oblastech, kde by musel jet každý do volební místnosti nebo na poštu zvlášť, a tak to vezme někdo za něj.

V praxi se ale tento způsob dá využít mnohem kreativněji, jak dokazují některé případy. Například v září byli z organizovaného volebního podvodu při stranických primárkách v roce 2018 v kampani Shannona Browna ve východním Texasu obviněni čtyři činovníci Demokratické strany. Podvodně totiž volili za mladé, tělesně zdatné lidi, kteří nechodili k volbám. Udělali to tak, že je označili jako tělesně postižené, aniž by o tom tito lidé vůbec věděli.

Ve skutečném hlasování ve volebních místnostech sice Shannon Brown prohrál se soupeřkou Kashou Williamsovou o propastných 20 procentních bodů, avšak ve svůj prospěch získal šokujících 74 % poštovních lístků. A tak o pouhé čtyři hlasy volební boj vyhrál. Kdyby nebyl nepoměr tak velký a „cinknul“ to jen o pár procent, nikdo by to nejspíš ani nezjistil. Ale snaha zvrátit tak nepříznivý výsledek vyžadovala zkrátka až příliš nápadný podvod.

Masivně „sklízeli hlasy“ i demokratický kandidát somálského původu Jamal Osman v Minneapolis, který voličům, kteří by jinak nevolili, platil za to, že bude moci volit za ně. Novinářům se podařilo natočit jednoho z výběrčích hlasů pro Osmana, kterak přiznává: „Číslo nelžu. Proto mám plné auto hlasů nepřítomných voličů. Všechny jsou pro Jamala Osmana. Ale dnes jsem jich získal jen 300.“ Zákony v Minnesotě přitom umožňují jedné osobě odevzdat pouze tři hlasy nepřítomných voličů. Teoreticky...

Představa, že si takto někdo objedná pár ghett s pologramotnými obyvateli, kteří se o volbách nikdy nestarali, ti mu udělají tři křížky a on nakoupí pár set až pár set tisíc hlasů, se ve světle dosavadních případů nejeví nikterak nerealisticky či neproveditelně.

Zvláště když Trumpův soupeř Joe Biden dosahoval místy stejných či ještě lepších poměrů (80 % pro něj nebyl problém) než přistižený kandidát Brown v Texasu.

(...)

Opravdu můžeme věřit tomu, že by téměř všechny poštovní hlasy napříč Amerikou získal jeden kandidát? A to i v místech, která v minulých volbách volila Trumpa? Kde se vzalo najednou tolik voličů navíc? Co se stalo ve 4 ráno ve Wisconsinu, kde najednou přibýly skokově desítky tisíc hlasů Bidenovi a žádné Trumpovi? A v dalších státech? Jsou zastrasováni svědci? Jak je možné, že korporátní média (opět) mlčí?

Autor: Milan Vidlák

Zdroj: <https://www.casopis-sifra.cz>